

Pas Yisroel: What Does that Mean?

Consider the Following Questions:

1. What is Pas Yisroel?
2. Are we supposed to be careful about it?
3. Is normal kosher also Pas Yisroel?

Sources 1 Mishnah Avodah Zarah

AVODAH ZARAH CHAPTER 2 MISHNAH 6

אלו דברים של גוים אסורין. ואין אסורין אסור הנאה: חלב שחלבו גוי ואין ישראל רואהו. והפת. והשמן שלהן — רבי ובית דינו התירו בשמן — ושלקות. וכבשין שדרךן לתת לתוכן זין נחמץ. וטריית טרופה. וציר שאין בה דגה פלביית שוטטת בו. והחילק. וקרט של חלתית. ומלח סלקונטית — הרי אלו אסורין. ואין אסורין אסור הנאה.

Source 2: Commentary of the Rambam on the Mishnah

[1] רוב הדברים הללו כגון הפת והשלקות ודומיהן לא נאסרו אלא כדי שנתרחק מהם ולא נתערב בהם כדי שלא נבוא בהתערבותינו בהם להפקרות בדברים האסורים וזהו ענין אמרם משום חתנות²⁴. ודברים אלו הן מכלל שמנה עשר דבר שגזרו כמו שביארנו בתחלת שבת²⁵.

These things belonging to gentiles are forbidden, but benefit from them is not prohibited: milk which was milked by a gentile without being seen by a Jew, and bread, and their oil — Rabbi and his court permitted oil — and boiled food and pickled food to which they would add wine and vinegar; and minced fish, and brine which does not have any stickleback fish floating in it, and the Hilak fish and grains of asafoetida and salkentit salt — these are forbidden, but benefit from them is not prohibited.

אין מעמידין פרק שני עבודה זרה

והפת : א"ר

כהנא א"ר יוחנן פת לא הותרה בב"ד מכלל דאיכא מאן דשרי אין רבי אתא רב דימי אמר פעם אחת יצא רבי לשדה והביא עובד כוכבים לפניו פת פורני מאפה סאה אמר רבי כמה נאה פת זו מה ראו חכמים לאוסרה מה ראו חכמים משום חתנות אלא מה ראו חכמים לאוסרה בשדה בסבורין העם התיר רבי הפת ולא היא רבי לא התיר את הפת רב יוסף ואיתימא רב שמואל בר יהודה אמר לא כך היה מעשה אלא אמרו פעם אחת הלך רבי למקום אחד וראה פת דחוק לתלמידים אמר רבי אין כאן פלטר בסבורין העם לוכד פלטר עובד כוכבים והוא לא אמר אלא פלטר ישראל א"ר חלבו אפילו למ"ד פלטר עובד כוכבים לא אמרן אלא דליכא פלטר ישראל אבל במקום דאיכא פלטר ישראל לא ורבי יוחנן אמר אפי' למ"ד פלטר עובד כוכבים ה"מ בשדה אבל בעיר לא משום חתנות איבו הוה מנכית ואכיל פת אבי מצרי אמר להו רבא ואיתימא רב נחמן בר יצחק לא תשתעו (2) * (בהדיה דאיבו) דקאכיל להמא דארמאי :

מב"ל דאיכא למאן דשרי - מרקחמ פת לא הותרה בב"ד מכלל דאי צעי הוה שרי ליה אלמא לא פשט איסורו ומכאן סמכו עתה לאכול פת של עובדי כוכבים כיון שלא פשט איסורו ככל ישראל ויש לסמוך על דברי רשב"ג ור"א בר זדוק דאמרי אין גזרין גזרה על הלבוש אלא ח"כ רוב הלבוש יכולין לעמוד בו ועוד ראייה דאמר לקמן (דף ג' ע"ב) דהתיר ח"כ את הפתולא הגיח (ד) להחזיר אלא משום דהוה קרו ליה ב"ד שריא ואחריו באו בית דין אחר שהתירוהו ועוד דאמרי בירושלמי דפרקין ובפ"ק דשבת פת עמדו עליו והתירוהו ומי שגזר מפת של עובדי כוכבים מותר לאכול עם מי שאינו מזהר בקערה אחת ח"כ פ"ט פת עובד כוכבים מתערב בפת ישראל דאין להתמיר לאסור ע"י הערובת כדאמר בפ"ק דחולין (דף ו') דלא גזרו על הערובת דמאי וכה"ג (ה) במנא דעובדי כוכבים שרי דליטיה לפת צעייה דלא גזרו אלא היכא דאיכא צעייה :

Source 2: Gemara Avodah Zara 35b

**Source 2: Gemara Avodah
Zara 38b**

אין מעמידן פרק שני עבודה זרה

ואתא ישראל וחדו חמיו בגמלים • מטלה שמעתינן משמע דבעינן
שיהא ישראל מקרב הביטול קלת ומה שנהגו להליך
קיסם לחטר סומכין על מה שיש בדברים שבין בני כבל לבני
ארץ ישראל דקאמר בני כבל משליכין קיסם לחטר ובני מערב לאמרס
קיסם זה מה מעלה ומה מוריד ואת
נמשכין אחר בני כבל ותלמודם :

אמר רבינא *יהלכתא
הא ריפתא דשגרי עובד כוכבים ואפה
ישראל אינ שגרי ישראל ואפה עובד כוכבים
אינ שגרי עובד כוכבים ואפה עובד כוכבים
ואתא ישראל וחתה בה חתויי שפיר דמי

**Source 4: Rosh on Avodah
Zara Chapter 2**

רבינו אשר
ובמקומות שנהגו בו היתר לא פסעם על איסורו ועני זה
פסעם הגדולים שלא אסרו ארבע לבני מדינתן שטענין בו היתר • כי אמרו שהם מלכות
המקומות שלא פסעם על איסורו • וכן מוכח לקמן שפסע לא פסע איסורו בכל ישראל •
מדאמר רבי שמלאי לרבי יהודה נשיאה בימיט חמיר את הסת והשיב לו אם כן קרו לן
כי דינא שריא • משמע [ע] הא לא הכי הוה מחירו • ועוד ראייה שכתוב בהלכות שבין
בני ארץ ישראל לבני כבל כבבל נוחיין קיסם לתוך החטר • ובני ארץ ישראל לאמרס
קיסם זה מה מעלה ומה מוריד • אלא מקום שהתענה בו שלשה ימים פת של עובד
סוככים מותר מפני חיי נפש • וברוב מקומות פוזרנו אין פלטור ישראל מטיי והוי כמו
התענה שלשה ימים • ונס בירושלמי שכתב לעיל קאמר שעמעמו עליו והתירוהו מפני חיי
נפש במקום שאין פת ישראל מטיי • ועוד אמר בירושלמי בפ' כל שעה חמץ של עובד
סוככים שעבר עליו הפסח מותר בהגאה הא באכילה אסור • מתניתין במקום שנהגו שלא
לאכול פת של עובד כוכבים אבל במקום שנהגו לאכול פת של עובד כוכבים מותר אפי'
באכילה* :

הגה"ה
* מותר לאכול פת של עובד כוכבים ואפי' אית
ליס פת ישראל ומי שנהגין איסור נסת של עובד
כוכבים עיי חתויי ודאי שרי • מאי :

קדושה, הלכות מאכלות אסורות פי"ז

**Source 5:
Rambam Laws of
Forbidden Foods
Chapter 17**

MacaBabies™
Mini Pizza Bagels
Cholov Yisroel
Pas Yisroel

ט ויש שם דברים אחרים אסרו אותם חכמים, ואף על פי
שאין לאסורם עקר מן התורה, גזרו עליהם כדי להתרחק
מן הגוים עד שלא יתערבו בהם ישראל ויבאו לידי חתנות. ואלו
הם: אסרו לשמות עמהם • ואפלו במקום שאין לחוש לייני גסוך •
ואסרו לאכול פתם • או בשוליהם • ואפלו במקום שאין לחוש
לגעוליהם •
יב אף על פי שאסרו פת גוים, יש מקומות שמקלין בדבר
ולוקחין פת הנחתום הגוי • במקום שאין שם נחתום ישראל •
ובשדה – מפני שהוא שעת הדחק • אבל פת בעלי בתים אין
שם מי שמורה בה להקל – שעקר הגזירה משום חתנות, ואם יאכל
פת בעלי בתים יבוא לסעוד אצלם.
יג הדליק הגוי את התנור • ואפה בו ישראל, או שהדליק ישראל
ואפה גוי, או שהדליק הגוי ואפה הגוי ובא ישראל ונער •
האש מעט או כבשו לאש, הואיל ונשתתף במלאכת הפת – הרי
זו מתרת. ואפלו לא זרק • אלא עץ לתוך התנור – התיר כל-
הפת שבו, שאין הדבר אלא להיות הפך • שהפת שלהם אסורה.

Source 6: Shulchan Aruch
Yoreh Deah 112

דיני פת ושלקות וחלב וגבינה של עובדי כוכבים

ק"ב דיני פת של עובדי כוכבים. ובו ט"ז סעיפים:
א אסרו חכמים לאכול א פת של עממים ב עובדי כוכבים ג [א] משום (ב) חתנות (א) ד [ב] (ואפילו נמקס לילכא משום תמות אסור) (כשנ"ל קימן רמ"ח) ג] ב'לא אסרו (ב) אלא פת של חמשת מיני (ג) דגן אבל פת של קטנית ושל אורז ודוחן אינו בכלל פת סתם שאסרו: הנה ה' [ד] וגם אינו אסור משום ששולו עובדי כוכבים (ג) אם אינו עולה על שלקן (ג) מליס (טור וכו' בשם משו"ב הראשון):

ב (ד) ו [ה] גיש מקומות שמקליין בדבר ולוקחים פת (ז) (ב) מנחתום ז העובד כוכבים [ו] במקום שאין שם נחתום ישראל מפני שהיא שעת הדחק ח [ז] (ו"ל ט דאפילו נמקס שפם ישראל (ה) מתי שרי) (ב"י לעט המרדכי וסמ"ק והג"ח ומחל"א וכו') ריש כלל מ"ד) י [ח] דאבל פת של בעלי בתים אין שם מי שמורה בה להקל שיעקר הגורה משום חתנות ואם יאכל פת בעלי בתים יבא לסעוד אצלם: הנה [ט] ולא מיקרי פת שכל עמם אלא אם עשאו לגי צימו אצל עשאו למכור מיקרי פלטר אע"פ שאין דרכו כן יא וכן פלטר שפעלו לעממו מיקרי בעל הציט (כך משמע בב"י):

ג [י] היש מי שאומר יב שאם פלטר (י) הזמין ישראל הרי פתו כפת בעל הבית:
 ד [יא] ומקום שאין פלטר ישראל מצוי לדעת המתירין יג (י) ליקח פת מפלטר עובד כוכבים אם הגיע שם פלטר ישראל * הרי פת פלטר עובד כוכבים יד אסורה

פא י'הדליק עובד כוכבים התנור ואפה בו ישראל או שהדליק ישראל עובד כוכבים או שהדליק העובד ואפה העובד כוכבים וכו' ישראל [יח] וניער האש מעט הרי זה מותר ויאוכלו לא זרק אלא ע"ן אחד לתוך התנור התייר כל הפת שבו שאין הדבר אלא להיות היכר שהפת שלהן אסורה. יט [יט] (ואם נפס גאט די קימור) (טור סימן קי"ג ותלמוד בב"י מולין והוא נמשך מהר"ל רכ"ח):

עד שימכור פלטר ישראל פתו ולאחר שכלה פת ישראל חזור פתו של עובד כוכבים להכשירו:
 ה ויש אומרים שמי שיש בידו פת או שיש פלטר ישראל ויש פלטר עובד כוכבים עושה פת יפה ממנו או ממין אחר שאין בידו של פלטר ישראל מותר לקנות מפלטר עובד כוכבים במקום שנהגו היתר בפת של פלטר עובד כוכבים כפי צרכיו:
 ו [יב] פלטר דכיון דדעתו נוחה יותר בפת פלטר זה מפני חשיבותו בעיניו ה"ז כפת דחוקה לו:
 מהפח שלה (ע"ל סימן קי"ג ס"ג): הנה [יד] יש אומרים שפם שצליס טומא על פני משום שכן ענין וליס שצליס לגי פת ז"ל יש שפם משום שצולי עובד כוכבים (מוספות וסמ"ג והגהות אשכ"ז ואחר ומרדכי פא"ע וסמ"ק ס"י ר"י) וכן נוהגין * [טו] ויזמן יל"ש יח שקורין קל"י"ן או מיני (ט) ממקד שקורין לעק"ן הם ככלל פת ונמקס שנהגין איסור שפם על עובד כוכבים גם הם מותרים (ו) ולא אמרינן שיש שפם משום שצולי עובד כוכבים יש מיני יל"ש שקורין קל"י"ן שאופין אותם על גדולים ומוספים שגמל שפם אפ"ייה שגמל או חזר שזמן יש לומר ולמקן וכן הנהגה (מחל"א) בהגהת ש"ד ואגור ש"י מפרי"ט):

ז [טז] יפת בעה"ב אסורה לעולם אפילו קנאה פלטר ממנו ואפילו שלחה לישראל לביתו וכן אפילו שלחה אותה ישראל לאחר אסורה לעולם ושל פלטר מותרת לעולם אפילו קנאה בעה"ב ממנו שלא הלכו באיסור זה אחר מי שהפת בידו עכשיו אלא אחר מי שהיה לו בשעת אפ"ייה:
 ח [יז] גיש מי שאומר דבמקום שאין פלטר מצוי כלל מותר אפילו של בעלי הבתים (וא"ל להמין על פת כשר וכן נוהגין) (ב"י בשם א"ח):

Source 6: continued...

Source 7: Miscellaneous Kashrus Agency Policies, from the web

Sweet-Talk: Inside the Kosher Bakery

By: Rabbi Yisroel Bendelstein

While we're on the subject of bread, it should be noted that more and more kosher consumers are becoming scrupulous about eating only pas Yisrael—which literally means the “bread of a Jew.” To ensure that baked goods are pas Yisrael, an observant Jew must ignite the oven in which the product is being baked. The OU recommends a device called the “Shain System,” named after the inventor, Rabbi Yehuda Shain from Lakewood, New Jersey. This technique involves installing an electric panel near a designated oven that will enable the oven to be turned on by a RFR (who is not in the bakery) using a remote control telephone hook-up. This system meets the strictest halachic requirements and has received the approbation of leading rabbinic authorities.

Pas Yisroel (also spelled Pat Yisroel): Bakery products that were baked by a Rabbi. This can be fulfilled by having a Rabbi turn on the oven.

The OU does not require products to be Pas Yisroel, but will certify a product that is Pas Yisroel as such

Playing with Fire

By: Rabbi Yaakov Luban

Bread Products

Bread items were not included in the restriction of bishul akum²⁴ and are governed by a completely different set of rules. Many are of the opinion that the sages initially prohibited bread baked by a gentile (pas akum) but later rescinded this restriction for commercial bread (pas palter) which is a staple food item.

Some authorities allow the purchase of pas palter if pas yisrael of comparable quality is unavailable²⁵, while others permit pas palter under all circumstances²⁶. Since the restriction was rescinded only because of necessity, many people who are medakdek b'mitzvos (scrupulous in mitzvah observance) refrain from eating pas palter under all conditions²⁷. Nonetheless, many kosher agencies follow the basic halachah, and endorse products which are pas palter²⁸.

Pas palter includes a category of products known as pas haboh bikisnin²⁹. Some common examples of pas haboh bikisnin are pie, cake, cookies, pretzels, bread sticks, flat bread, crackers and kichel. (See Kosher column in Jewish Action, Vol. 54, No.2 for elaboration on this topic.)

Pas Akum –Part II By: Rabbi Shmuel Silber, KOF-K Educational Administrator

KOF-K policy is to use an electrical heating element referred to as a “glow plug” to make products Pas Yisroel. The device is wired by an electrician into the oven and gives off a significant amount of heat into the baking chamber of the oven. The advantage of using this type of heating element is that it is not considered hashlochas kiseym, rather it is considered as chitui or Heseyk (kindling of the fire). The “glow plug” is viewed as an additional fire within the oven and when the Yisroel turns it on, he is a direct part of the baking process.

^י [כ] ויאם אפו בתנור על ידי עובד כוכבים ג' פעמים ביום א' והכשירו התנור על ידי קיסם בבי' הפעמים ובפעם השלישית לא הכשירו מותר (מרדכי): הגה כ [כא] ו"א דאס הכשיר התנור פעם א' ולא עמד התנור מעת לעת נלא היסק אפילו אפאו זו כך כמה ימים הכל מותר מכת (י) הכשר הראשון (ארוך כלל מ"ד ואגור) ויש לסמוך על זה:

^{יא} (ז) [כב] ו"פת של ישראל שאפאה עובד כוכבים בלי חיתוי דישאל ובלא קיסם אסור (ג) (ואסור) לזבוני לעובד כוכבים דילמא אתי לזבוני לישראל [כג] ואם פיתת הלחם לשנים מותר לזבוני לעובד כוכבים: הגה וה"ה לכל פת של עובד כוכבים שאסור [כד] ולכן נהגו שלא לקנות חמיכות פת מן העובד כוכבים דחיישינן שמא הוא פת אסור ומכרה לו ישראל כך (מרדכי פא"מ ובארון):

^{יב} [כה] ו"אם אפה עובד כוכבים הפת בלא חיתוי ישראל ובלא קיסם אפילו קרמו פני הפת בתנור מועיל חיתוי ישראל כל זמן שהפת צריך לתנור ומשביח באפיותו עדיין י"יש מי שאומר שאפילו הוציא הפת יש תקנה להחזירו לתנור על ידי ישראל אם הוא משביח: ^{יג} (ח) [כו] כ"מי (ד) שאינו נזהר מפת של עובד כוכבים שהיסב אצל בעל הבית הנזהר מפת של עובד כוכבים ועל השלחן פת ישראל ופת של עובד כוכבים היפה משל ישראל (יא) יבצע בעה"ב מן היפה [כז] ומותר בכל אותה סעודה בפת של עובד כוכבים:

^{יד} כב [כח] (יב) כ"כרותה של עובד כוכבים מותר (ט) [כט] ואין חוששין לפת עובד כוכבים שבו: הגה וכן כל מקום שנמנעה פת של עובד כוכבים נשאר מאכל (ה) נטל צרוב צין (יג) נלא כג צין צינש כד [ל] אצל אסור לערוב כדי לאכלו (ארוך):

^{טו} [לא] כ"מי שנזהר מפת עובד כוכבים מותר לאכול בקערה עם מי שאינו נזהר ממנו ואף על פי שטעם פת עובד כוכבים מתערב בפת ישראל אינו חושש: הגה [לב] ו"א דמי שזוהר מפת של עובד כוכבים ואוכל עם אחרים שאינן נזהרין מותר לאכול עמהם כ"ה משום אינה וקטטה הואיל ואס לא יאכל עמהם פת [לג] שהוא עיקר הסעודה התירו לו משום אינה כו ואין ללמוד מכאן לשאר (יד) אסורין (צ"י) נשם תשובה אשכנזית והוא תשובה מהרי"ל סימן ל"ה):

^{טז} [לד] כ"מי מי שאומר שהנזהר מפת עובד כוכבים והוא בדרך אם יש פת של ישראל עד (ו) ד' מילין ימתין: (וכנ"ל נמנע (י) לעיל דנוהגין להקל):

